

ЕТНОЛОЖКИ ПРОУЧВАНИЯ НА БЪЛГАРСКАТА VITA SEXUALIS

Росен Р. Малчев

Асоциация за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл”

За времето от своето създаване до наши дни модерната българска народоука остава длъжница на българското общество в изучаването и тълкуването на неговата VITA SEXUALIS. Още през 1889 г., младият тогава, бъдещ министър на просвещението и професор в Софийския университет, Иван Шишманов формулира ясно и категорично необходимостта от изследването на всички дялове на фолклорното знание на българина в своята знаменателна студия „Значението и задачата на нашата етнография”¹.

За съжаление, следовниците на Ив. Шишманов в България не споделят докрай неговите прозрения и по различни научни, обществени и нравствени причини не събират, изучават и публикуват достатъчно коректно българския еротичен фолклор.

Това наложи създаването на научния проект „Етнокултурни параметри на българската VITA SEXUALIS в контекста на българската, балканската и славянската фолклорна традиция”. Негови автори и пионери в осъществяването му са ст.н.с. к.ф.н. Флорентина Бадаланова, Главен асистент в Катедрата по славянска етнология и фолклор към Факултета за славянски филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски”, к.ф.н. Константин Рангочев от Секция „Математическа лингвистика” на Института по математика с Изчислителен център към БАН и Росен Р. Малчев, учител в 48 ОУ „Йосиф Ковачев” – София и Главен секретар на Централното настоятелство на Асоциация „Онгъл”.

В проекта участвуват научни работници от Асоциацията за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл” – София и Фолклористичното общество – гр. Русе, както и студенти от Семинара по практическа етнология и фолклористика „Проф. д-р Иван Шишманов” към Обществото за изучаване на славянската старина в Софийския университет „Св. Климент Охридски”.

Основна цел на проекта е да бъдат събрани, класифицирани и академично издадени етноложки материали за един неизучен дял от българската фолклорна култура – еротичния фолклор, разглеждан в контекста на балканската и на славянската етнокултурна традиция.

От 1991 г. научният колектив осъществи следните теренни етноложки проучвания:

- с. Поповяне, Самоковско (1991 г.) – проучвания на Асоциация „Онгъл”, съвместно с Исторически музей – гр. Самоков;
- с. Алино, Самоковско (1992-1993 г.г.) – проучвания на Асоциация „Онгъл”, съвместно със Секция „Фолклор” на ННЕК – ЮНЕСКО;
- с. Джурково, Средни Родопи (1992 и 1994 г.г.) – проучвания на Асоциация „Онгъл”, съвместно с Общински съвет – гр. Лъки, Пловдивска област;
- с. Борово, Средни Родопи (1993 и 1994 г.г.) – проучвания на Асоциация „Онгъл”, съвместно с Общински съвет – гр. Лъки, Пловдивска област;
- с. Дряново, Средни Родопи (1991 и 1994 г.г.) – проучвания на Асоциация „Онгъл”, съвместно с Общински съвет – гр. Лъки, Пловдивска област;
- с. Тетово, Русенско (1994 г.) – проучвания на Фолклористично общество – гр. Русе, съвместно с Кметство – с. Тетово;
- с. Драгоево, Преславско (1994 г.) – проучвания на Асоциация „Онгъл”, съвместно с Археологически музей – гр. В. Преслав, Шуменско;
- гр. София (1991-1994 г.г.) – проучвания на Асоциация „Онгъл”;

Събраните етноложки материали са архивизирани в специализираните научни архиви на Асоциацията за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл” и на Фолклористичното общество – гр. Русе. Копия от материалите се съхраняват в

архивите на всички държавни и частни институции, подпомогнали организационно и финансово събирането им.

Резултат от издателската дейност по проекта е публикуването на първите два тома от поредицата „Фолклорен еротикон” – том 1 през 1993 г. и том 2 през 1995 г. Те са съставени и научно редактирани от ст.н.с. к.ф.н. Флорентина Бадаланова. Издател е частната фирма „Импресарско-издателска къща „РОД”².

През втората половина на 1995 г. ще излезе от печат том 3 от поредицата. Той е посветен на големия български учен Марко Цепенков.

БЕЛЕЖКИ

- 1. Шишманов, Ив.** Значението и задачата на нашата етнография. В: СбНУНК, т. 1, 1889, 46.
- 2. Фолклорен еротикон**, т. 1. Съст. и науч. ред. Ф. Бадаланова. I изд. С., 1993 г., II изд. С., 1993; **Фолклорен еротикон**, т. 2. Съст. и науч. ред. Ф. Бадаланова. С., 1995.